

Нохчийн литература
3-г1а класс

**«ИЧЧАРХО АБУХЬАЬЖА
ИДРИСОВ» Х. ОШАЕВ**

*Хьехархо МБОУ «СОШ№91»
Бекаева Зульфия С.*

ДЕ БЕРКАТЕ ДОГ1ИЙЛА !

Мотиваций.

- Школехь бека горгали:
- - Самавала, Сайд-1али,
- Хьалаг1атта, школе г1уо,
- Т1аьхъавуьсуш лавтта хьо.
- Хьан нийсархой д1абахна,
- Ца вьдуш хьо ц!ахь висна,
- Бераш доьлуш хир ду хьох,
- Висна, бохуш, вижна чохь.
- Школехь бека горгали:
- Самавала, Сайд-1али,
- Хььга кхойкху йишхаьлла,
- Х1унда вац хьо т1ах-аьлла?

Мотт шарбар.

- *Хьархочо пхьор дохьу, пхьеро пхьалг1ахь пхьег1аш йо.*

Хъехъархочун къамел :

- «Дешархо декхарийлахъ ву оьзда, г1иллакхе, тешаме, цхъана а тайпа ямартло йоцуш, шен накъосташца а, нахаца а догц1ена, хъанал хила. Баккхийчеран сийдар, харц цалер, нахана шега дало диканиг дар - иза х1ора дешархочун а декхар ду»

Х. Ошаев (1898 – 1977)

- Ошаев Халидан 1920 шеран июнь-сентябрь беттанашкахь языйна баллада. Прозехь языйна а йолуш, цен, клайн бляьхойх лаьцна произведени хилла иза. Хлеттахьехь цунна зорботьхна Соьлжа-Гіалахь арадолуш хиллачу «Нефтерабочий» я «Красный труд» газета тлехь. Яздархочо ша билгал ма-даккхара, советан іедал тлемеанчул тлаьхьа нохчийн литературехь языйна дуьххьарлера произведени ю иза. (Туркаев Х. «Жажда неутоленная». 2007). Цу тайпана, XX бешеран нохчийн литература йоллалучу юьххехь языйна Ошаев Халида шен дуьххьарлера произведенеш. Иза нохчийн йозанан литература йолийнчеран хьалхарчу могаьршкахь ву. Прозехь, драматургехь, публицистикехь йоккхачу эвсараллица болх бина яздархочо. Кхоллараллин таронаш яккхий йолуш яздархо вара Ошаев Халид.

1 алашо йовзийтар.

Вина 1918 Вина 1918 шеран 17
майхь Вина 1918 шеран 17
майхь Бердаклеলেখь Вина 1918 шеран 17
майхь Бердаклеলেখь ахархон доьзуллехь.
Чекхъяккхира юьхьанцара школа.
«Советан Росси» колхозехь жалу болх
бира цо. 1939 Вина 1918 шеран 17
майхь Бердаклеলেখь ахархон доьзуллехь.
Чекхъяккхира юьхьанцара школа.
«Советан Росси» колхозехь жалу болх
бира цо. 1939 шарахь Цен эскаре
длакхайкхира. Иза вара Балтикайистехь
йолу 125-гла глашлойн дивизехь. Цо
ламира пулемётчикан говзалла.
Даймехкан тлом дла ма болабелла дуьйна
цун юкъехь дакъа лоцуш
вара. 1941 Даймехкан тлом дла ма
болабелла дуьйна цун юкъехь дакъа
лоцуш вара. 1941 шеран июлехь цуьнан
дивизи яра дуьхьало яш Псков Даймехкан

Рефлекси.

- -Муълха произведени йийшира вай?
- -Мила ву цуьнан автор?
- -Х1ун керланиг хии шуна вайн түрпапхойч?

Ц1ахь бан болх балар.

- Шера д1адеша
- Х. Ошаевн «Иччархо Абухьяаьжа Идрисов» ц1е йолчу дийцаран 1-ра дакъа.

Баркалла!

